

**Informationsprocedure
for
skuemestre
i
Industriens Uddannelser**

27. januar 2011

HH, TAB, LDJ

Informationsprocedure for skuemestre i Industriens Uddannelser

Formål

Dette notat har til formål at give et overblik over de initiativer, der bliver igangsat i Industriens Uddannelser (IU) overfor skuemestre¹. Dette skal sikre, at skuemestrene er ajour med den revision og udvikling, der løbende foretages i IU's uddannelser.

Typer af informationsbehov

Behovet for information af skuemestrene kan opdeles i følgende hovedgrupper:

1. Ændringer i svendepøven eller svendepøvegennemførelsen
2. Ændringer i uddannelsesmålene inden for skuemesterens område
3. Oprettelse af nye uddannelser/specialer inden for skuemesterens område
4. Generelle ændringer i erhvervsuddannelserne fx ny karakterskala
5. Småjusteringer i EUD-loven eller de underliggende bekendtgørelser, herunder indgangsbekendtgørelser

Informationsopgavens omfang

1) *Informationsforpligtelsen i forhold til den nuværende stab af skuemestre.* IU har tilsammen en informationsforpligtelse for pt. 519 skuemestre². I 57 af IU's specialer er der pt. udpeget 12 eller færre skuemestre (gennemsnitlig 4). I 23 specialer bruges pt. slet ikke skuemestre ved den afsluttende prøve, mens 10 specialer pt. har udpeget mere end 12 skuemestre. Omfanget af formidling er derfor forskelligt alt efter hvilket speciale, der er tale om. Dertil kommer, at Metalindustriens Uddannelsesudvalg (MI) har væsentlig flere specialer end

---

¹ I IU opereres der både med censor og skuemesterbegrebet, som dækker over det samme. I dette notat bruges alene begrebet *skuemester*.

² Tallet indeholder flere gange, da nogle skuemestre dækker flere specialer/uddannelser. Ved de uddannelses- eller specialerelaterede infoopgaver har dette dog ingen betydning. Vores uddannelser/specialer har meget forskellig elevvolumen, hvilket afspejles i antallet af skuemestre. På specialeniveau går antallet fra 2 skuemestre (flere specialer) til 85 skuemestre (mekanikerspecialet).

Industriens Fællesudvalg (IF), hvorfor formidlingsomfanget er større i forhold til MI's uddannelser set i forhold til uddannelserne i IF.

2) *Informationsforpligtelsen i forhold til nye skuemestre.* Efter samråd med fællessekretariatet i IU skønnes den årlige tilgang af nye skuemestre til at være mellem 30 og 40 personer.

Lovgrundlag for informationsforpligtelse til skuemestre sammenholdt med hvad IU gør i dag

Ifølge erhvervsuddannelsesloven bestemmer det faglige udvalg, om der skal være en svendeprøve, der afholdes efter retningslinjer, som skal fastsættes af det faglige udvalg³. Disse retningslinjer indgår i uddannelsesbekendtgørelser og -ordninger.

Det faglige udvalgs bestemmelser om svendeprøver fastsættes i reglerne om den enkelte uddannelse, og skal indeholde regler om⁴:

- Prøvens grundlag, herunder spørgsmål, opgave eller lignende
- Prøveforløb, herunder tidsramme, evt. lodtrækning, evt. varighed og form for forberedelse samt eksaminationens gennemførelse
- Besvarelsens form
- Udpegning af skuemestre
- Indstilling til svendeprøve
- Angivelse af bedømmelseskriterier
- Angivelse af beståelseskrav
- Regler om bedømmelsesmåde
- Adgang til at indstille sig til ny svendeprøve
- Eventuel angivelse af svendeprøvekarakter i uddannelsesbevis
- Klager til det faglige udvalg i forbindelse med prøverne

Det er de faglige udvalg, der skal sikre, at eleverne, skolerne og praktikvirksomhederne er bekendt med de retningslinjer, som det faglige udvalg har udarbejdet⁵. Denne forpligtelse kan opfyldes ved, at der i informationsbrev om indkaldelse til svendeprøve til skole og virksomhed (og derigennem eleven) gøres opmærksom på reglerne samt, hvor de kan findes på Industriens Uddannelsers hjemmeside.

---

³ Erhvervsuddannelsesloven jf. § 38, stk. 4, jf. § 33, stk. 4.

⁴ Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser jf. § 36.

⁵ Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser jf. § 36, stk. 7.

Eksamensbekendtgørelsen berører emnet om krav til skuemestre og dermed de informationsforpligtelser, som det faglige udvalg har i forhold til skuemestre. I § 12, stk. 2, nr. 2 hedder det "Bedømmelsen foretages, udover eksaminator, normalt af to skuemestre, der er udpeget af det faglige udvalg. De skal have den fornødne indsigt i uddannelsen og det fagområde, prøven vedrører".

Det er ifølge eksamensbekendtgørelsen de faglige udvalgs opgave at sikre, at skuemestre har den fornødne indsigt i uddannelsen og det fagområde, de er skuemestre på. I forhold til indsigt i uddannelsen, skal skuemestre have indgående og aktuelt kendskab til uddannelsens forudsætninger, mål og metoder, specifik kompetence inden for et eller flere faglige delområder, som indgår i uddannelsen og aktuel viden om uddannelsens anvendelsesmuligheder, herunder kendskab til aftagerens situation og behov⁶.

Inden afholdelse af en svendep prøve, informerer uddannelsesinstitutionen skuemesteren om de gældende regler for uddannelsen, herunder eksamensbekendtgørelsen, og forsyner skuemesteren med andet materiale, der har betydning for skuemesterens virksomhed.

Det faglige udvalg kan til brug for skuemestrene udarbejde en skuemestervejledning, som uddannelsesinstitutionen skal have kopi af til brug for eksaminator, jf. § 12. stk. 3. Det bemærkes, at en vejledning udarbejdes som supplement til de regler, der skal være angivet i uddannelsesbekendtgørelse- eller ordning, som beskrevet ovenfor.

Det gør IU i dag

Udpegning af skuemestre: Der er udarbejdet administrative procedurer til oprettelse og afmelding af skuemestre. Denne procedure er aftalt med organisationerne. Gennem udpegningen sikres det, at skuemestrene har den fornødne indsigt i uddannelsen og det fagområde, de er skuemestre på.

Bedømmelseskriterier, beståelseskrav samt regler om bedømmelsesmåde: For hver af IU's uddannelser, dog med få undtagelser, er der udarbejdet en skuemestervejledning. Denne er et redskab, som beskriver proceduren vedrørende nævnte forhold. Den er således en hjælp til de skuemestre, som skal sikre, at der sker en ensartet bedømmelse af de opstillede faglige mål og en hjælp til skolernes tilrettelæggelse af svendep prøven.

---

⁶ Eksamensbekendtgørelsen jf. § 22, stk. 1

Informationer til skuemestrene: Ved nyudpegning sender fællessekretariatet i IU indenfor 14 dage informationsbrev til den nyudpegede skuemester med oplysninger om konsulenten på uddannelsen samt skuemestervejledning, bekendtgørelsen, faktapjece om uddannelsen og infopjece om honorar samt rejse- og opholdsudgifter. Fællessekretariatet aftaler ligeledes en dato, hvor den nye skuemester kan deltage som "føl" ved en svendeprøve.

Generelle informationer: Herudover er der på www.industriensuddannelser.dk en selvstændig side, der henvender sig til skuemestermålgruppen. Her kan skuemestre finde relevante informationer om skuemestererhvervet, bl.a.:

- Oversigt over samtlige af IU's skuemestervejledninger
- Krav til skuemester
- Informationer om karakterskala – informationer der også er at finde i skuemestervejledningen
- Honorering mm.

Endvidere er de skuemestre, hvor IU har fået e-mail adresser oplyst, tilmeldt IU's nyhedsbrev. Herigennem vil skuemestre bl.a. modtage information om uddannelsesmæssige forhold.

Hvis der sker ændringer i en uddannelse, herunder ændring af uddannelsens navn, oprettelse eller nedlæggelse af specialer eller andre væsentlige ændringer i uddannelsen, kontaktes skuemestrene af konsulenten på den pågældende uddannelse. Dette kan bl.a. ske ved personlig henvendelse, men ofte via mail eller som målrettet nyhed, der formidles videre via nyhedsmail.

Skuemestre, der har oplyst deres e-mail adresse, modtager automatisk Industriens Uddannelsers nyhedsbrev. Det er konsulentens ansvar at sikre, at informationerne når ud til samtlige skuemestre, og derfor må skuemestre, som ikke har oplyst deres mailadresse, kontaktes på anden vis.

Konsulenten på den pågældende uddannelse kan kontakte skuemestrene med spørgeskemaer og andet materiale vedrørende uddannelsen.

Ved større ændringer i uddannelsen fx ændring i svendeprøven, kan der være behov for nærmere dialog og oplæring af skuemestre. Der er i IU ikke udarbejdet procedure for, hvornår der afholdes skuemesterkonference, gå-hjem-møder eller lignede dialogmøder med skuemestre. Her er det konsulenten, der

sammen med det pågældende udviklingsudvalg/udviklingsgruppe, tager en vurdering af behovet og i øvrigt følger de procedurer, der er fastsat i gældende forretningsorden i forhold til at få godkendt udgifter til afholdelse af et evt. seminar.⁷ Det er konsulentens ansvar at gøre udvalget/gruppen opmærksom på et evt. større formidlingsbehov, end hvad der er muligt gennem mail og nyhedsmails.

Konsulenten har endvidere forpligtelsen til at videreformidle skuemestervejledningen til de skoler, der er godkendt til at udbyde uddannelsen.

Bilag 1 giver en oversigt over opgaver og initiativ- og ansvarsforpligtelsen i forhold til information til skuemestre.

Tidligere initiativer i IU

IU har inden for de seneste 10-15 år prøvet at leve op til informationspligten på forskellig vis. Nedenstående giver en oversigt over nogle af de informationsmetoder, der har været brugt og som også stadig bruges i varierende omfang:

- Afholdelse af 12-12 møder med generel og specifik information og med hovedvægt på simulering af nye prøver og bedømmelsesmetoder. Afholdt pr. fagområde.
Fordel: Det er en særdeles effektiv informationsmetode. ERFA elementet er stærkt i denne type seminar, hvilket er højt skattet af deltagerne.
Ulempe: Metoden er overordentlig bekostelig i form af indkvartering, forplejning, løntabsgodtgørelse, kørselsgodtgørelse, evt. udgifter til eksternt oplægsholder
- Heldagsmøder vedr. specifikke ændringer inden for et bestemt skuemesterområde.
Fordel: Metoden er udmærket. ERFA elementet kan indlægges i form af gruppearbejde med fagspecifikt indhold. Høj deltagelse.
Ulempe: Metoden er omkostningskrævende i form af forplejning, løntabsgodtgørelse, kørselsgodtgørelse, evt. udgifter til eksternt oplægsholder

---

⁷ Forretningsordener for alle udvalg og grupper findes på www.industriensuddannelser.dk/iuudvalg/iuudvalgsoversigt/

- Fyraftensmøder vedr. specifikke ændringer inden for et bestemt skuemesterområde.
Fordel: Omkostningerne holdes nede. Informationen bliver formidlet.
Ulempe: Ringe fremmøde. Usikkerhed om løntabsdækning.
- Fyraftensmøder vedr. generelle ændringer (karakterskala)
Fordel: Signalværdien plus nogen informationseffekt.
Ulempe: Ekstremt dårligt fremmøde (25-30%). Usikkerhed om løntabsdækning
- Føltjeneste. Nye skuemestre og skuemestre, der ikke har fået info fra IU, indkaldes som tredjemand til bedømmelser, der gennemføres af erfarne skuemestre.
Fordel: Måske en vis effekt
Ulempe: IU mister grebet om informationsindsatsen ved at overlade ansvaret til andre. Uegnet til mere substantielle eller principielle ændringer. Kan være vanskeligt i tilfælde af at mange skuemestre udskiftes samtidig på samme område.
- *Skuemestervejledning*: For stort set samtlige uddannelser er der udarbejdet en vejledning til skuemestre til brug under svendeprøven. Alle vejledninger ligger på <http://www.industriensuddannelser.dk/skuemestre/materialer/>

Bilag 1

Opgave	Metode	Ansvar	Bemærkning
Udpegning af skuemester	Beskrevet i "Administration Af Skuemestre i Industriens Uddannelser", august 2010.	Organisationerne i samspil med fællessekretariatet.	
Føltjeneste	Nye skuemestre indkaldes som tredjemand til bedømmelser, der gennemføres af erfarne skuemestre.	Fællessekretariatet har ansvar for planlægning af føltjeneste.	Procedure er beskrevet i "Administration Af Skuemestre i Industriens Uddannelser".
Information om <ul style="list-style-type: none"> beståelseskrav regler om bedømmelsesmåde regler om karaktergivning 	<p>Krav beskrevet i Skuemestervejledning.</p> <p>Skuemestervejledningen udarbejdes som et supplement til uddannelsesbekendtgørelser og ordninger, hvori kravene til svendeprøver er angivet.</p>	<p>Konsulenten på området er ansvarlig for udarbejdelse af skuemestervejledning.</p> <p>Konsulent på området er ansvarlig for, at vejledningen er opdateret på www.industriensuddannelser.dk</p> <p>Fællessekretariatet er ansvarlig for at udsende skuemestervejledningen til nyudpegede skuemestre.</p>	<p>Skuemestervejledning ligger på www.industriensuddannelser.dk</p>
Information om ændringer i <ul style="list-style-type: none"> angivelse af beståelseskrav regler om bedømmelsesmåde regler om karaktergivning 	Mail, nyhedsmail, post.	<p>Konsulent på området er ansvarlig for, at skuemestervejledningen er opdateret på www.industriensuddannelser.dk</p> <p>Konsulenten er ansvarlig for, at videreforme ændringer til skuemestere via mail, nyhedsmail, post. Konsulenten skal sørge for, at der er et</p>	<p>Skuemestervejledning ligger på www.industriensuddannelser.dk</p>

		<p>sammenhængende flow i information om ændrede forhold og opdatering af materiale.</p> <p>Såfremt konsulent kommunikerer til skuemestrene via mail, skal orienteringsmail sendes til udviklingsgrupperne/udviklingsudvalgene.</p> <p>Såfremt der kommunikerer via nyhedsmail, modtager skuemestre og udviklingsgrupper/udviklingsudvalg samme nyhedsmail.</p> <p>Konsulenten er ansvarlig for, at godkendte skoler modtager opdateret skuemestervejledning.</p> <p>Fællessekretariatet skal sikre, at det er nyeste udgave, der udsendes til nyudpegede skuemestre og skal således udsende den udgave, der ligger på www.industriensuddannelser.dk</p>	
<p>Større ændringer – fx ændring i svendeprøve eller uddannelsen.</p>	<p>Mail, nyhedsmail, post, skuemesterkonference, dialogmøde.</p>	<p>Konsulenten har samme ansvar som ved ændring i angivelse af beståelseskrav samt regler om bedømmelsesmåde herunder eventuelle regler om karaktergivning.</p> <p>Konsulenten har initiativforpligtelse til at gøre udviklingsudvalg/udviklingsgruppe</p>	<p>Der kan ikke afholdes dialogmøder i form af eksempelvis skuemesterkonference før dette er godkendt i hhv. IF eller MI og at relevante organisationerne har godkendt evt. løntabsgodtgørelse.</p>

		<p>opmærksom på, hvis ændring i uddannelsen/svendeprøve kræver nærmere dialog med eller oplæring af skuemestre.</p> <p>Konsulenten er ansvarlig for, at evt. udgifter til aktivitet i forbindelse med oplæring af skuemester eksempelvis ved afholdelse af skuemesterkonference, forelægges hhv. IF eller MI jf. gældende forretningsorden¹.</p> <p>Konsulenten er ansvarlig for, at organisationerne er bekendt med evt. krav om udbetaling af løntabsgodtgørelse i forbindelse med deltagelse, eksempelvis skuemesterkonference.</p>	
--	--	---	--

---

¹ Forretningsordener for alle udvalg og grupper findes på www.industriensuddannelser.dk/iuudvalg/iuudvalgsoversigt/